

Załącznik nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia..... lipca 2023 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunku i jego siedliska będących przedmiotami ochrony obszaru.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	1. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 2. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3. F02.03 Wędkarstwo; 4. K02.03 Eutrofizacja (naturalna); 5. B02.02. Wycinka lasu.		Ad.1 i 2 Rozdeptywanie brzegów Jez. Zielonego (dz. nr 709 obr. Swobnica gm. Banie) prowadzi do lokalnego niszczenia zbiorowisk roślinnych na brzegach zbiornika. Ad.3. Zagrożenie wzrostem żyzności Jez. Zielonego przez presję wędkarską (m.in. wrzucanie zanęty). Przyspieszona eutrofizacja powoduje spadek przezroczystości wody i w konsekwencji eliminację łąk ramienicowych. Ad.4. Naturalne, charakteryzujące się bardzo niską dynamiką procesy eutrofizacyjne. Ad.5. Rębnie gniazdowe w wydzielaniu 181c Leśn. Swobnica Nadl. Myślibórz prowadzone do brzegu jeziora, bez zachowania bufora, co lokalnie zaburzyło roślinność brzegu Jez. Zielonego i przyczyniło się do większego spływu biogenów.
			X Brak zagrożeń i nacisków.	Nie stwierdzono w obszarze zagrożeń potencjalnych dla siedliska 3140.
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	1. K02.03 Eutrofizacja (naturalna); 2. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3. F02.03 Wędkarstwo; 4. M01.02 Susze i zmniejszenie		Ad. 1 Postępujący proces eutrofizacji jezior, będący skutkiem produkcji i odkładania materii organicznej dopływającej wodami rzeki Tywy. Ad. 2. Niszczenie strefy brzegowej Jez. Mostowego związane z bliskim położeniem zabudowy miejskiej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		opadów; 5. K01.03 Wysychanie; 6. K01.02 Zamulenie; 7. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; 8. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie.		Ad. 3. Wzrost żyzności wód jezior oraz spadek ich przezroczystości przez presję wędkarską (m.in. poprzez stosowanie zanęty). Ad. 4. Utrzymujące się uciążliwe susze doprowadzające do szybkiego wysychania zbiorników wodnych. Ad. 5. Niski stan wody jednego z jeziorek bez nazwy (wydz. 189b Leśn. Swobnica Nadl. Myślibórz), zagrożenie okresowym brakiem wody. Zbiornik ze względu na małą pojemność podatny jest na wahania poziomu wód gruntowych i zagrożony okresowym wysychaniem. Ad. 6. Naturalne, charakteryzujące się bardzo niską dynamiką procesy wypływania zbiorników będące skutkiem odkładania materii organicznej pochodzenia roślinnego. Ad. 7 i 8. Rozdeptywanie brzegów Jez. Leśnego, w szczególności przez osoby korzystające z amatorskiego połowu ryb prowadzące do lokalnego niszczenia zbiorowisk roślinnych na brzegach zbiornika.
			1. B02.02. Wycinka lasu; 2. E01.03 Zabudowa rozproszona.	Ad. 1. Ewentualne wycinki w strefie buforowej wokół jezior mogą doprowadzić do zwiększenia spływu biogenów do jezior, przyspieszenia ich eutrofizacji oraz zakwitów wód. Ad. 2. Zagrożenie zabudową rekreacyjno-wypoczynkową i niszczenie strefy brzegowej Jez. Mostowe, Jez. Dłużec i Jez. Długie.
3.	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculon fluitantis</i>	1. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych; 2. H01.04 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów		Ad. 1. Zaśmiecanie koryta rzeki Tywa (odcinek pomiędzy m. Swobnica a Jez. Długie). Ad. 2. Zrzuty ścieków bytowych poprzez ujścia przewodów ściekowych zlokalizowanych na odcinku rzeki Tywa pomiędzy m. Swobnica a Jez. Długie.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		burzowych lub odpływów ścieków komunalnych.		
			X Brak zagrożeń i nacisków.	Nie stwierdzono w obszarze zagrożeń potencjalnych dla siedliska 3260.
4.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Nie określa się. Weryfikacja występowania siedliska w obszarze.		
5	7210* Torfowiska nakredowe	1. I02 Problematiczne gatunki rodzime; 2. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; 3. F02.03 Wędkarstwo; 4. K01.04 Zatopienie.		Ad. 1. Rodziny bobrów spiętrzyły zbyt wysoko wody odpływające z Jez. Zielonego doprowadzając do nadmiernego zalania kłociowisk (w obrębie dwóch płatów zlokalizowanych w północnej części jeziora). Bobry wyrrywają także pędy kłoci, którymi prawdopodobnie mogą się odżywiać. Ad. 2 i 3. W obrębie kłociowisk funkcjonują mostki i drewniane „kabiny” dla wędkarzy – użytkowników Jez. Zielonego. Najbliższa okolica jednego z płatów siedliska ulega wydeptaniu. Ad. 4. Kłociowiska w obrębie Jez. Zielonego uległy zatopieniu przez spiętrzoną przez bobry wodę.
			1. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.	Ad. 1. W przyszłości nastąpi prawdopodobnie przekształcanie zatopionych kłociowisk w szuwar trzcinowy (Jez. Zielone). Ad. 2. Ogólne obniżanie się poziomów wód gruntowych oraz coraz częstsze w ostatnich latach okresy suszy, spotęgowane niewielkimi sumami opadów mogą doprowadzić do wysychania kłociowisk, które zostały zinwentaryzowane w północnej części Jez. Zielonego (dot. przypadku braku działalności bobrów).

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
6.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	1. H05.01 Odpadki i odpady stałe; 2. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; 3. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; 4. I01 Obce gatunki inwazyjne; 5. I02 Problematiczne gatunki rodzime; 6. B02.02 Wycinka lasu; 7. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych; 8. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; 9. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; 10. B01.01 Odnowianie lasu po wycince (drzewa rodzime); 11. F03 Łowiectwo; 12. E03.04 Inne odpady; 13. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; 14. A02.01 Intensyfikacja		Ad. 1. Liczne zaśmiecenia w płatach siedliska. Ad. 2. Niewłaściwa dotychczas identyfikacja siedlisk przyrodniczych (dotyczy przede wszystkim gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo Myślibórz) a co za tym idzie niewykazywanie istnienia zdecydowanej większości płatów siedlisk w Planie Urządzania Lasu. Może oznaczać, że dotychczasowa ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza w tym nadleśnictwie, mogła nie być właściwa i właściwie planowana. Gospodarka leśna w leśnych siedliskach przyrodniczych w obszarze nie zapewnia istnienia w wystarczającej liczbie, areale, rozmieszczeniu i reprezentatywności, powierzchni referencyjnych, tj. takich fragmentów siedlisk przyrodniczych, które mogą być referencyjnym punktem odniesienia jako wzorce naturalnego kształtowania się odpowiedniego siedliska przyrodniczego (np. w szczególności: punktem odniesienia dla ilościowych i jakościowych zasobów martwego drewna, drzew biocenotycznych. Obecnie powierzchnie referencyjne siedliska 9130 zajmują ok. 19 ha czyli ok. 2% powierzchni siedliska w obszarze. Ad. 3. Nadmierne usuwanie martwego drewna oraz drzew biocenotycznych (mikrosiedlisk). Niedostatek martwego drewna grubowymiarowego. Ad. 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> w runie. Bożodrzew gruczołowaty <i>Ailanthus altissima</i> , występujący w płacie siedliska. Miejskowa ekspansja rdestowca ostrokończystego <i>Reynoutria japonica</i> . Ekspansja czeremchy późnej <i>Padus serotina</i> . Istotny udział daglezi zielonej <i>Pseudotsuga menziesii</i> w drzewostanie. Ad. 5. Apofityzacja oraz cespityzacja runa. Ekspansja problematycznych gatunków rodzimych warstwie runa, tj. trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigejos</i> oraz mietlicy pospolitej <i>Agrostis</i>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		rolnictwa; 15. B02.03 Usuwanie podszytu; 16. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 17. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych.		<p><i>capillaris</i>. Rubietyzacja podszytu. Dominacja lub współdominacja oraz istotny udział świerka pospolitego <i>Picea abies</i>, modrzewia europejskiego <i>Larix decidua</i>, olchy czarnej <i>Alnus glutinosa</i>, dębu szypułkowego <i>Quercus robur</i> i dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> w drzewostanie (zwykle dominacja w warstwie a1 drzewostanu). Duży udział klonu jawora <i>Acer pseudoplatanus</i> w niższych warstwach płatów siedliska (od runa poprzez podszyt aż do warstwy a2).</p> <p>Ad. 6. Przeprowadzenie rębni II, prowadzącej w krótkim odstępie czasu do cespityzacji, juwenalizacji i rubietyzacji zbiorowiska. Wycięcie gniazd w granicach występowania siedliska. Wycięcie większości drzewostanu, w tym w obrębie petryfikującego źródłiska.</p> <p>Ad. 7. Zniszczenia gleby i runa wynikające z wykonywania zabiegów gospodarczych (trzebieże, zabiegi agrotechniczne). Składowanie i przeładunek drewna w obrębie płatu siedliska doprowadzające do jego rozjeżdżania, apofityzacji runa i zawleknięcia gatunków inwazyjnych.</p> <p>Ad. 8. Ujednolicenie struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanu, juwenalizacja drzewostanu. Rubietyzacja podszytu siedliska. Pinetyzacja drzewostanu. Współdominacja, a nawet dominacja sosny w drzewostanie (szczególnie w warstwie a1 drzewostanu). Niedobór drzew biocenotycznych.</p> <p>Ad. 9. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesychaniem wszystkich warstw siedliska. Miejscami drzewostan częściowo zamiera z powodu utrzymującej się suszy.</p> <p>Ad. 10. Przebudowa drzewostanu na niezgodny siedliskowo, tj. nadmierne wprowadzenie dębu szypułkowego <i>Quercus robur</i> i dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i>, często z domieszką lipy drobnolistnej <i>Tilia cordata</i>. Wprowadzenie do płatów siedliska w</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
				<p>ramach przebudowy drzewostanu niezgodnego siedliskowo i obcego geograficznie modrzewia europejskiego <i>Larix decidua</i>.</p> <p>Ad. 11. Niszczenie runa oraz jego eutrofizacja poprzez umieszczanie lizawek oraz zanęty dla zwierzyny w obrębie płatu siedliska.</p> <p>Ad. 12 Zaleganie stert rozkładającej się zanęty dla dzików powodującej eutrofizację, gatunków obcych oraz zamieranie drzew. Zawlekanie śmieci wraz z zanętą.</p> <p>Ad. 13. Niszczenie runa i gleby parkowanymi pojazdami;</p> <p>Ad. 14. Spływy powierzchniowe z rozległych monokultur kukurydzy zaburzające runo poprzez jego eutrofizację.</p> <p>Ad. 15. Mocne zaburzenie płatu siedliska w wyniku usunięcia podszytu.</p> <p>Ad. 16. Stopniowy proces grądowienia siedliska.</p> <p>Ad. 17. Pozbywanie się odpadów komunalnych z obiektów rekreacyjnych i porzucanie ich w granicach płatu siedliska.</p>
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.	Ad. 1. Ponowna pinetyzacja drzewostanu (w sąsiednim wydzieleniu dominują nasadzenia sosny, pomimo nitrofilnego runa).
7.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	<p>1. I01 Obce gatunki inwazyjne;</p> <p>2. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;</p> <p>3. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p>		<p>Ad. 1. Ekspansja w runie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i>. Ekspansywna robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> w drzewostanie. Występowanie dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> we wszystkich warstwach płatów siedliska. Lokalna domieszka olchy szarej <i>Alnus glutinosa</i> w niższych warstwach</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		<p>4. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>5. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>6. I02 Problematiczne gatunki rodzime;</p> <p>7. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych;</p> <p>8. G05.01 Wydeptywanie;</p> <p>9. B02.02 Wycinka lasu;</p> <p>10. K01.01 Erozja;</p> <p>11. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych.</p>		<p>drzewostanu. Istotny udział daglezi zielonej <i>Pseudotsuga menziesii</i> w drzewostanie.</p> <p>Ad. 2. Niewłaściwa dotychczas identyfikacja siedlisk przyrodniczych (dotyczy przede wszystkim gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo Myślibórz) a co za tym idzie niewykazywanie istnienia zdecydowanej większości płatów siedlisk w Planie Urządzania Lasu. Może oznaczać, że dotychczasowa ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza w tym nadleśnictwie, mogła nie być właściwa i właściwie planowana. Gospodarka leśna w leśnych siedliskach przyrodniczych południowej części obszaru nie zapewnia istnienia, w wystarczającej liczbie, areale, rozmieszczeniu i reprezentatywności, powierzchni referencyjnych, tj. takich fragmentów siedlisk przyrodniczych, które mogą być referencyjnym punktem odniesienia jako wzorce naturalnego kształtowania się odpowiedniego siedliska przyrodniczego (np. w szczególności: punktem odniesienia dla ilościowych i jakościowych zasobów martwego drewna, drzew biocenotycznych. Powierzchnie referencyjne siedliska 9160 zajmują ok. 7 ha czyli poniżej 5% powierzchni siedliska w obszarze i wszystkie skoncentrowane są w północnej części obszaru (Nadleśnictwo Gryfino).</p> <p>Ad. 3. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesuszaniem wszystkich warstw płatów siedliska.</p> <p>Ad. 4. Nadmierne usuwanie martwego drewna oraz drzew biocenotycznych (mikrosiedlisk). Niedostatek martwego drewna grubowymiarowego.</p> <p>Ad. 5. Pinetyzacja drzewostanu. Współdominacja, a nawet dominacja sosny w drzewostanie (szczególnie w warstwie a1 drzewostanu). Uproszczenie/ujednolicenie struktury przestrzennej i wiekowej</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
				<p>drzewostanu. Brak grabu w strukturze odnowień (nadmierne promowanie buka).</p> <p>Ad. 6. Istotny udział świerka pospolitego <i>Picea abies</i>, modrzewia europejskiego <i>Larix decidua</i> oraz olchy czarnej <i>Alnus glutinosa</i> w drzewostanie. Nadmierny udział klonu jawora <i>Acer pseudoplatanus</i> w niższych warstwach płatów siedliska (od runa poprzez podszyt aż do warstwy a2). Apofityzacja oraz cespityzacja runa. Ekspansywne gatunki w warstwie runa, tj. pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>, trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigeios</i>, nerecznicy samczej <i>Dryopteris filix-mas</i>.</p> <p>Ad. 7. Zniszczenia i zaburzenia runa związane ze składowaniem stosów gałęzi po zrębie. Zniszczenia gleby, runa i podszytu przy wykonywaniu zabiegów gospodarczych (trzebieże, zabiegi agrotechniczne).</p> <p>Ad. 8. Uszkodzenia/wydeptywanie runa przez turystów.</p> <p>Ad. 9. Wycinki w sąsiedztwie płatów siedliska negatywnie wpływają na stan siedliska (przerwanie ciągłości drzewostanu w okresach suszy wpływa na przesuszenie wszystkich warstw siedliska).</p> <p>Ad. 10. Erozja wodna na rozległych uprawach kukurydzy prowadząca do zalewów błotem.</p> <p>Ad. 11. Pozbywanie się odpadów komunalnych i rolniczych.</p>
			<p>1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p> <p>2. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.</p>	<p>Ad. 1. Ekstremalne i przeciągające się susze mogące skutkować przesychaniem wszystkich warstw siedliska.</p> <p>Ad. 2. Ponowna pinetyzacja drzewostanu, pomimo nitrofilnego runa. W bliskim sąsiedztwie płatów stwierdzono nasadzenia sosny i świerka.</p>
8.	9170 Grąd środkowoeuropejski i	1. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;		Ad. 1. Nadmierne usuwanie martwego drewna oraz drzew biocenotycznych (mikrosiedlisk). Niedostatek martwego drewna

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
	subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>)	<p>2. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;</p> <p>3. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p> <p>4. I01 Nierodzone gatunki zaborcze;</p> <p>5. I02 Problematyczne gatunki rodzime;</p> <p>6. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;</p> <p>7. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>8. H05.01 Odpadki i odpady stałe;</p> <p>9. B02.02 Wycinka lasu;</p> <p>10. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew;</p> <p>11. K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).</p>		<p>grubowymiarowego.</p> <p>Ad. 2. Niewłaściwa dotychczas identyfikacja siedlisk przyrodniczych (dotyczy przede wszystkim gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo Myślibórz) a co za tym idzie niewykazywanie istnienia zdecydowanej większości płatów siedlisk w Planie Urządzania Lasu. Może oznaczać, że dotychczasowa ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza w tym nadleśnictwie, mogła nie być właściwa i właściwie planowana. Gospodarka leśna w leśnych siedliskach przyrodniczych południowej części obszaru nie zapewnia istnienia, w wystarczającej liczbie, areale, rozmieszczeniu i reprezentatywności, powierzchni referencyjnych, tj. takich fragmentów siedlisk przyrodniczych, które mogą być referencyjnym punktem odniesienia jako wzorce naturalnego kształtowania się odpowiedniego siedliska przyrodniczego (np. w szczególności: punktem odniesienia dla ilościowych i jakościowych zasobów martwego drewna, drzew biocenotycznych. Powierzchnie referencyjne siedliska 9170 występują wyłącznie w północnej części obszaru, a gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Gryfino.</p> <p>Ad. 3. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesuszaniem wszystkich warstw siedliska.</p> <p>Ad. 4. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> w runie. Występowanie śnieguliczki białej <i>Symphoricarpos albus</i> w podszycie. Ekspansja robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacaccia</i> w różnych warstwach siedliska. Występowanie kasztanowca zwyczajnego <i>Aesculus hippocastanum</i> w domieszce drzewostanu i podszycu.</p> <p>Ad. 5. Subdominacja gatunków nitrofilnych w runie. Ekspansja bluszczu pospolitego <i>Hedera helix</i> ograniczająca różnorodność runa oraz naturalne odnowienia gatunków drzew. Apofityzacja oraz</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
				<p>cespityzacja runa. Istotny udział świerka pospolitego <i>Picea abies</i> oraz modrzewia europejskiego <i>Larix decidua</i> w drzewostanie.</p> <p>Ad. 6. Niszczenie runa i gleby pojazdami terenowymi.</p> <p>Ad. 7. Pinetyzacja drzewostanu – istotny udział sosny w drzewostanie. Juwenalizacja drzewostanu. Uproszczenie/ujednolicenie struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanu.</p> <p>Ad. 8. Zaśmiecenia, odpady budowlane gruz oraz pozostałości infrastruktury kolejowej.</p> <p>Ad. 9. Zmiana sposobu użytkowania terenu.</p> <p>Ad. 10. Silna trzebież prowadząca do zaburzenia struktury zbiorowiska oraz potęgująca zjawiska degeneracyjne.</p> <p>Ad. 11. Zamieranie jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> w drzewostanie.</p>
			X Brak zagrożeń i nacisków.	Nie stwierdzono w obszarze zagrożeń potencjalnych dla siedliska 9170.
9.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetia roboretica</i>)	<p>1. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>2. G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak;</p> <p>3. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p> <p>4. I01 Obce gatunki inwazyjne;</p> <p>5. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech</p>		<p>Ad. 1. Nadmierne usuwanie martwego drewna oraz drzew biocenotycznych (mikrosiedlisk). Niedostatek martwego drewna grubowymiarowego.</p> <p>Ad. 2. Niewłaściwa dotychczas identyfikacja siedlisk przyrodniczych (dotyczy przede wszystkim gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo Myślibórz) a co za tym idzie niewykazywanie istnienia zdecydowanej większości płatów siedlisk w Planie Urządzania Lasu. Może oznaczać, że dotychczasowa ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza w tym nadleśnictwie, mogła nie być właściwa i właściwie planowana. Gospodarka leśna w leśnych siedliskach przyrodniczych południowej części obszaru nie zapewnia istnienia, w wystarczającej liczbie, areale, rozmieszczeniu i</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		<p>siedliska;</p> <p>6. I02 Problematiczne gatunki rodzime;</p> <p>7. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych;</p> <p>8. H05.01 Odpadki i odpady stałe.</p>		<p>reprezentatywności, powierzchni referencyjnych, tj. takich fragmentów siedlisk przyrodniczych, które mogą być referencyjnym punktem odniesienia jako wzorce naturalnego kształtowania się odpowiedniego siedliska przyrodniczego (np. w szczególności: punktem odniesienia dla ilościowych i jakościowych zasobów martwego drewna, drzew biocenotycznych. W granicach obszaru Dolina Tywy PLH320050 nie wyznaczono żadnych powierzchni referencyjnych dla siedliska 9190 Kwaśne dąbrowy.</p> <p>Ad. 3. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesuszaniem wszystkich warstw siedliska.</p> <p>Ad. 4. Ekspansywny niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> w runie. Ekspansywna robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> oraz dąb czerwony <i>Qercus rubra</i> w różnych warstwach drzewostanu.</p> <p>Ad. 5. Uproszczenie/ujednolicenie struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanu. Pinetyzacja drzewostanu. Istotny udział sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> w drzewostanie.</p> <p>Ad. 6. Apofityzacja oraz cespityzacja runa. Występowanie świerka pospolitego <i>Picea abies</i> w różnych warstwach siedliska. Istotny udział modrzewia europejskiego <i>Larix decidua</i> w drzewostanie.</p> <p>Ad. 7. Zniszczenia gleby, runa i podszytu przy wykonywaniu zabiegów gospodarczych (trzebieże, zabiegi agrotechniczne). Dosadzenie buka zwyczajnego <i>Fagus sylvatica</i> w płatach siedliska.</p> <p>Ad. 8. Zasypywanie ziemią, gruzem, resztkami organicznymi oraz śmieciami pochodzącymi z pobliskiej szkółki południowej części płatu siedliska.</p>
			X Brak zagrożeń i nacisków	Nie stwierdzono w obszarze zagrożeń potencjalnych dla siedliska 9190.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
10.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	<p>1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p> <p>2. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja);</p> <p>3. I01 Obce gatunki inwazyjne;</p> <p>4. H05.01 Odpadki i odpady stałe;</p> <p>5. A02.01 Intensyfikacja rolnictwa;</p> <p>6. I02 Problematiczne gatunki rodzime;</p> <p>7. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;</p> <p>8. G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;</p> <p>9. J02.02 Usuwanie osadów (mułu);</p> <p>10. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>11. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych;</p> <p>12. J02.04.01 Zalewanie;</p> <p>13. J02.03 Regulowanie,</p>		<p>Ad. 1. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesuszaniem wszystkich warstw siedliska. Susza z niewielkimi sumami opadów, obniżaniem się poziomu wód gruntowych oraz stanu wód powierzchniowych wpływa niekorzystnie na ekosystem łągi i potęguje procesy degeneracyjne (apofityzacja, neofityzacja). Okresowe przesuszanie powoduje także trwałe murszenie podłoża.</p> <p>Ad. 2. Naturalne grądowanie siedliska (sukcesja ekologiczna).</p> <p>Ad. 3. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, niecierpka gruczołowatego <i>Impatiens glandulifera</i>, barszczu Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskii</i>, nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> i/lub nawłoci późnej <i>Solidago gigantea</i> oraz winobluszczu pięciolistkowego <i>Parthenocissus quinquefolia</i>.</p> <p>Ad. 4. Odpady będące pozostałością infrastruktury kolejowej w płatach siedliska. Nieliczne zaśmiecenia płatów siedliska związane z bliskością ścieżki rowerowej.</p> <p>Ad. 5. Intensywne rolnictwo z użyciem nawozów oraz środków ochrony roślin w zlewni źródła negatywnie wpływa na stan siedliska. Rozległe monokultury nasilają erozję gleb i spływy powierzchniowe.</p> <p>Ad. 6. Apofityzacja, cespityzacja i geranietyzacja runa. Ekspansywne apofity: jeżyny <i>Rubus</i> sp., malina <i>Rubus</i> sp., przytulia czepna <i>Galium aparine</i>, pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>, jasnota plamista <i>Lamium maculatum</i>, podagrycznik Pospolity <i>Aegopodium podagraria</i>. Ekspansywne trawy: Śmiełek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i>, sit skupiony <i>Juncus conglomeratus</i>. Występowanie w płatach siedlisk zawleczonych lub nasadzonej olchy szarej <i>Alnus glutinosa</i>. Występowanie w płatach siedliska świerka pospolitego <i>Picea abies</i>.</p> <p>Ad. 7. Uproszczenie i ujednolicenie struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanu w płatach siedlisk. Eliminacja jesionu wyniosłego</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
		<p>prostowanie koryt rzecznych;</p> <p>14. K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe);</p> <p>15. J02.01.02 Osuszanie terenów bagiennych (melioracje);</p> <p>16. B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew;</p> <p>17. J02.04.02 Brak zalewania;</p> <p>18. A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne;</p> <p>19. B02.02 Wycinka lasu.</p>		<p><i>Fraxinus excelsior</i> doprowadzająca do uproszczenia struktury pionowej oraz zaburzeń runa. Juwenalizacja drzewostanu w obrębie płatów siedliska. Przerzedzenie drzewostanu o nieznannej genezie.</p> <p>Ad. 8. Niszczenie runa siedliska pojazdami terenowymi.</p> <p>Ad. 9. Prace utrzymaniowe doprowadzają do nadmiernego przegłębienia dna oraz ograniczenia łączności rzeki z płatami łągów (warga brzegowa), potęgując ich przesuszenie.</p> <p>Ad. 10. Widoczny niedobór martwego drewna w płatach siedliska.</p> <p>Ad. 11. Zanieczyszczenie płatów siedliska stałymi odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych oraz obiektów rekreacyjnych nad. Jez. Długie i Dłużec, w pobliżu m. Banie, Karpinki, Piaskowo oraz nad rz. Tywa, w pobliżu m. Wirówek.</p> <p>Ad. 12. Długotrwałe i nadmierne zabagnienie, które doprowadziło do olsowienia siedliska (ustępowania gatunków typowych dla łągów i ekspansji gatunków olsowych i szuwarowych).</p> <p>Ad. 13. Koryto rzeki było w przeszłości regulowane, co trwale zaburzyło naturalną gospodarkę wodną w obrębie płatów siedlisk łągowych.</p> <p>Ad. 14. Zamieranie jesionów wyniosłych <i>Fraxinus excelsior</i> w płacie siedliska zinwentaryzowanym w wyd. 199d, f Leśn. Borzym Nadl. Gryfino.</p> <p>Ad. 15. Silne odwodnienie łągów, murszenie podłoża torfowego i degeneracja płatów siedliska, spowodowane negatywnym oddziaływaniem utworzonej w przeszłości sieci rowów melioracyjnych, zbyt gęstej i nieadekwatnej do aktualnych warunków klimatycznych. Przegłębianie koparką rowów melioracyjnych. Bieżące odmulanie i pogłębianie rowów uniemożliwia okresowe zalewy,</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
				<p>powoduje silne odwodnienie łągów, murszenie podłoża torfowego i degenerację płatu siedliska;</p> <p>Ad. 16. Znaczne przerzedzenie drzewostanu (w tym eliminacja jesionu) doprowadzające do nasilenia procesów degeneracyjnych, w tym apofityzacji runa;</p> <p>Ad. 17. Bieżące utrzymanie drożności rzeki uniemożliwia zalewy.</p> <p>Ad. 18. Usunięcie naturalnego buforu dla płatu łągu źródłiskowego zinwentaryzowane na dz. ew. 551/1 obr. Piaseczno gm. Banie – dawne łąki znajdujące się na tej samej działce ewid. i przylegające do płatu łągu źródłiskowego zostały zaorane, co niekorzystnie wpłynęło na stan siedliska.</p> <p>Ad. 19. Wycinka drzewostanu na źródłiskach oraz bezpośrednio przy ciekach i jeziorach (bez zachowania strefy buforowej), co poważnie zaburza funkcjonowanie siedliska (ryzyko eutrofizacji oraz zwiększenia tempa erozji i sukcesji).</p>
			<p>1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów;</p> <p>2. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych;</p> <p>3. J02.02 Usuwanie osadów (mułu);</p> <p>4. B02.02 Wycinka lasu.</p>	<p>Ad. 1. Obniżanie się poziomu wód gruntowych, wysychanie siedliska.</p> <p>Ad. 2. Zaśmiecanie w otoczeniu płatów siedliska, możliwe rozszerzenie zaśmiecania na teren płatów.</p> <p>Ad. 3. Prace utrzymaniowe na rzece negatywnie wpływające na stan uwodnienia płatów siedlisk.</p> <p>Ad. 4. Pomimo źródlisk drzewostan w obrębie łągu może być wycięty (w obszarze wycinano drzewostany na źródłiskach). Płaty na gruntach rolnych mogą być wycięte w ramach odtwarzania produkcji rolnej (fragmenty płatów obejmują grunty zaklasyfikowane jako łąki).</p>
11.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-	<p>1. I01 Obce gatunki inwazyjne;</p> <p>2. M01.02 Susze i zmniejszenie</p>		<p>Ad. 1. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> w runie. Nasadzenia topoli kanadyjskiej <i>Populus x canadensis</i>.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
	jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	<p>opadów;</p> <p>3. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja);</p> <p>4. K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe);</p> <p>5. I02 Problematiczne gatunki rodzime;</p> <p>6. J02.02 Usuwanie osadów (mułu);</p> <p>7. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew;</p> <p>8. G05.01 Wydeptywanie;</p> <p>9. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych.</p> <p>10. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.</p>		<p>Ad. 2. Ekstremalne i przeciągające się susze skutkujące widocznym przesuszaniem wszystkich warstw w płatach siedliska. Susza z niewielkimi sumami opadów, obniżaniem się poziomu wód gruntowych oraz stanu wód powierzchniowych wpływa niekorzystnie na ekosystem łągu i potęguje procesy degeneracyjne (apofityzacja, neofityzacja). Okresowe przesuszanie powoduje także trwałe murszenie podłoża.</p> <p>Ad. 3. Grądowanie płatów siedliska.</p> <p>Ad. 4. Zamieranie jesionów wyniosłych <i>Fraxinus excelsior</i> w płatach siedliska.</p> <p>Ad. 5. Apofityzacja runa. Ekspansywna pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> w runie. Silna ekspansja jaworu <i>Acer pseudoplatanus</i>.</p> <p>Ad. 6. Prace utrzymaniowe oraz regulacja doprowadziły do nadmiernego przegłębienia dna cieku oraz ograniczyły jego łączność łągiem potęgując przesuszanie i grądowanie. Regulacja rz. Tywy (prostowanie koryta, faszynowanie).</p> <p>Ad. 7. Nadmierne usuwanie martwego drewna w płatach siedliska.</p> <p>Ad. 8. Wydeptywanie przez wędkarzy oraz odpoczywających nad Jez. Dłużec;</p> <p>Ad. 9. Pozostawianie śmieci komunalnych przez wędkarzy oraz odpoczywających nad jeziorem.</p> <p>Ad. 10. Uproszczona i ujednolicona struktura zbiorowiska. Uboga warstwa krzewów oraz odnowienie naturalne. Dominacja w drzewostanie olchy czarnej <i>Alnus glutinosa</i> z nasadzeń. Istotny udział w drzewostanie lub poszyciu buka zwyczajnego <i>Fagus sylvatica</i>.</p>
			1. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.	Ad. 1. W przypadku pogłębienia się zmian klimatu nastąpi obniżanie się poziomu wód gruntowych i wysychanie siedliska.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
12.	1149 Koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>	1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; 2. E03 Odpady, ścieki; 3. F01 Akwakultura morska i słodkowodna.		Ad. 1. Fragmentacja cieku – w zlewni rz. Tywy zbudowano kilkanaście piętrzeń powyżej 1 m bez przepławki. Ad. 2. Nieuregulowana gospodarka ściekowa w okolicznych wioskach. Ad. 3. Zagrożenie ze strony obcych gatunków wykorzystywanych w akwakulturze. Dodatkowe niebezpieczeństwo wynikające ze zrzutu poprodukcyjnych wód z obiektów oraz z wahań w przepływie wody pobieranej na stawy.
			1. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; 2. J02.02 Usuwanie osadów (mułu...).	Ad. 1. Spływ z pól uprawnych (herbicydy, nawozy, środki ochrony roślin). Ad. 2. Wszelkie tzw. prace utrzymaniowe doprowadzą do zniszczenia populacji.